

รายงานตัวชี้วัด 2.2 ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และ
การขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO)

ระดับ 1 : สรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของหน่วยงานเพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญ ที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน

1. Assessment (1คะแนน)

1. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ความรู้ที่จำเป็น KM และสถานการณ์ปัญหาการดำเนินงานช่องว่าง (Gap) ของความรู้ และจัดทำสรุปรายงานการวิเคราะห์การจัดการข้อมูล โดยสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน

2. มีรายการข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการ, GAP ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นต่อภารกิจของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/ วิสัยทัศน์/ พันธกิจ/ ภารกิจของกรม

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลผลิต ผลลัพธ์ ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

- เอกสารสรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของหน่วยงานเพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญ ที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน (0.5 คะแนน)

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้เกิดสภาพความเป็นเมืองที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวของอุตสาหกรรม และครัวเรือน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถเป็นเหตุให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งประเด็นของความปลอดภัยอาหาร คุณภาพน้ำบริโภค ซึ่งทำให้ประชาชนมีความเสี่ยงต่อการได้รับอาหารและน้ำที่ไม่สะอาด มีการปนเปื้อนของ เชื้อโรคและสารเคมีที่เป็นพิษจากวัตถุดิบอาหาร ภาชนะบรรจุอาหาร อันอาจเกิดอันตรายต่อสุขภาพได้ ประกอบกับผลการพัฒนาและยกระดับปีงบประมาณ 2566 พบมีสถานประกอบการด้านอาหารมีการจัดการสุขลักษณะที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด เช่น ผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารไม่ผ่านการอบรมหลักสูตรสุขาภิบาลอาหาร เป็นต้น การเข้าถึงน้ำบริโภคที่ สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐานโรงเรียน กพด. ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นผู้บริโภค อันจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจด้านท่องเที่ยวของประเทศได้ กรมอนามัยเป็นหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อนด้านวิชาการเพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนให้ได้บริโภคอาหารและน้ำที่สะอาดปลอดภัย ภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง จากกรทบทวนงาน พบว่า สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำยังต้องเพิ่มองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง เพื่อการพัฒนามาตรฐาน กฎหมาย และการรวบรวมจัดเก็บองค์ความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรมยังไม่เป็นระบบ บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในเวทีต่างๆ ซึ่งต้องการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย องค์ความรู้ทางวิชาการ และการสร้างนวัตกรรม รวมถึงการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ที่รวดเร็ว ถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์ให้มีการบูรณาการประเด็นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ใช้กลไก

คณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ (กพว.) ของหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) ดังนี้ 1) พัฒนางานวิชาการและงานวิจัย 2) พัฒนาศักยภาพของบุคลากร 3) พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลและคลังความรู้ในองค์กร ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ทันกับสถานการณ์ 4) พัฒนาสื่อ ชุดความรู้ การถ่ายทอดและสื่อสารเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ ซึ่งหน่วยงานยังพบข้อจำกัดด้านการจัดการความรู้ที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน และมีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงแตกต่างกันตามบริบทเจ้าหน้าที่ ได้แก่

- เอกสารสรุปผลการวิเคราะห์ GAP ข้อมูลและความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน
- เอกสารแสดงรายการข้อมูล ความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการความรู้ของหน่วยงาน, ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญ และที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน (0.25 คะแนน)

ประเด็น	GAP	ความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์
1. พัฒนางานวิชาการและงานวิจัย	1) ขาดการบ่งชี้หรือระบุองค์ความรู้ที่สำคัญที่องค์กรต้องมีหรือต้องนำมาประยุกต์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้ 2) การสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย	1) ศึกษา พัฒนา สร้างองค์ความรู้และงานวิชาการใหม่ที่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานกิจการอาหาร Homemade หรือ Delivery การจัดการตู้จำหน่ายอาหารอัตโนมัติ เป็นต้น 2) การบูรณาการองค์ความรู้ งานวิชาการ งานวิจัยต่างๆ กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป 3) ดำเนินการโครงการวิจัย จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ 3.1 การบริหารจัดการน้ำประปาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการเข้าถึงน้ำสะอาดของ

ประเด็น	GAP	ความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์
		<p>ประเทศไทย</p> <p>3.2 โครงการวิจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองท่องเที่ยวสุขภาพดีวิถีใหม่</p>
<p>2. พัฒนาศักยภาพของบุคลากร</p>	<p>1) บุคลากรในองค์กรได้รับการอบรมหลักสูตรจริยธรรมวิจัย การพัฒนาด้านวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการนำเสนอผลงานในเวทีต่าง ๆ ทั้งในระดับกรมและระดับประเทศ ยังมีจำนวนน้อย</p> <p>2) ขาดการวางแผนกำลังคนด้านงานวิจัย และขาดแรงจูงใจในพัฒนาตนเองด้านการดำเนินงานโครงการวิจัย</p> <p>3) ภารกิจงานจำนวนมากส่งผลให้บุคลากรร่วมกิจกรรมจัดการความรู้ได้ไม่เต็มที่ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรและประเด็นความรู้ที่น่าสนใจ</p>	<p>1) ทบทวน ติดตามสถานการณ์และจัดทำ ประเด็นองค์ความรู้ ที่ต้องการการพัฒนาตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>2) มีการวางแผนกำลังคนและแผนพัฒนาทักษะและสร้างเวทีการนำเสนอ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3) พัฒนาช่องทาง online เพื่อใช้สำหรับการ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้</p> <p>4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรจริยธรรมวิจัย รวมถึงการพัฒนาด้านวิชาการต่าง ๆ ในรูปแบบ Online</p> <p>5) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการประกวด LIKE Talk Award และเวทีประชุมวิชาการกรมอนามัย ประจำปี 2567</p>
<p>3) พัฒนาระบบการจัดการข้อมูล และคลังความรู้ในองค์กร</p>	<p>ขาดการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านวิชาการ องค์ความรู้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนางาน</p>	<p>1) การทบทวนตัวอย่าง webpage คลังข้อมูล ของหน่วยงานที่ดี เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึง น่าสนใจ</p>

ประเด็น	GAP	ความรู้ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์
	ทำให้การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์น้อย	2) การใช้โปรแกรมช่วยในการรวบรวมข้อมูล และจัดหมวดหมู่องค์ความรู้ที่เข้าถึงและสืบค้น ได้ง่าย รวมทั้งการมีระบบฐานข้อมูล ที่มีประสิทธิภาพรองรับ
4) พัฒนาสื่อ ชุดความรู้ การถ่ายทอดและสื่อสารเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ	ขาดการประมวลผลและกลั่นกรอง ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความทันสมัยของข้อมูลและองค์ความรู้ที่สำคัญขององค์กร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการคาดการณ์ถึงสถานการณ์ในอนาคต	1) มีการบรรจุชุดความรู้ สื่อ ประชาสัมพันธ์ และข้อมูลวิชาการใน เว็บไซต์สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ประโยชน์ในหัวข้อสื่อประชาสัมพันธ์ 2) มีการเผยแพร่มาตรฐานทาง วิชาการ งานวิจัย บทความวิชาการ และ RRHL ในเว็บไซต์สำนัก สุขาภิบาลอาหารและน้ำ เพื่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ สำหรับผู้ที่สนใจ

- มีคลังข้อมูลวิชาการของหน่วยงาน บนหน้าเว็บไซต์หน่วยงาน เพื่อการบริหารจัดการให้หน่วยงานมีความรู้สำคัญอย่างเป็นระบบและพร้อมใช้งาน โดยแสดงรายการผลงานการจัดการข้อมูลและความรู้ของหน่วยงานสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อย 1 ระบบ (0.25 คะแนน)

1. สื่อดิจิทัลเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆของหน่วยงาน เว็บไซต์สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ มีสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอินโฟกราฟิกสำหรับเจ้าหน้าที่ ภาคีเครือข่าย และประชาชน ในการดำเนินงานและประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนงานให้กับพื้นที่ และประชาชนในการสร้างสุขลักษณะที่ดีเพื่อสุขภาพที่ดีของตนเอง

<https://foodsafety.anamai.moph.go.th/th/infographic/>

2. วารสารสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ซึ่งมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการ ข่าวสาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอาหาร กิจกรรมการเคลื่อนไหวในแวดวงสุขาภิบาลอาหารและน้ำ อีกทั้งยังเป็นเป็นสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลในแวดวงสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรกรมอนามัย

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เทศบาล ภาคเอกชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

<https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/magazine>

3. คู่มือการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ เช่น ตลาดสดนำซื้อวิถีใหม่ การยกระดับมาตรฐานอาหารริมบาทวิถี แนวทางการรับรองคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ การจัดการสุขาภิบาลอาหารและน้ำในเรือนจำ เป็นต้น <https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook>

4. มาตรฐานการปฏิบัติงาน SOP จัดทำและปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน <https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/sop-food-sanitation>

5. กฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง <https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/laws-regulations-announcements>